The Academic
International Journal of Multidisciplinary Research

An Online Peer Reviewed / Refereed Journal
Volume 4 | Special Issue 3 | April 2026
ISSN: 2583-973X (Online)
Website: www.theacademic.in

ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ-2047"ರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬುನಾದಿಯಾದ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ ರ ಚಿಂತನೆಗಳು

ಶ್ರೀಮತಿ.ಅನಿತ.ಬಿ.ಕೆ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ,

ನರಗುAದ, ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ

DOI : https://doi.org/10.5281/zenodo.20100074

ARTICLE DETAILS

Research Paper

Accepted: 04-04-2026

Published: 25-04-2026

ABSTRACT

"ಭಾರತದ ಉಕ್ಕಿನ ಮನುಷ್ಯ" ಎಂದು ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ರವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಉಪ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು, 562ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಏಕೀಕೃತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಭಾರತದ ಏಕೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದವರು. ಈ ಮಹತ್ತರ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಏಕತೆಯು ಅಜರಾಮರವಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದು, ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿರದಿದ್ದರೆ ಭಾರತ ಸಣ್ಣ–ಸಣ್ಣ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಒಡೆದು, ಬಲಿಷ್ಠ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇಂತಹ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವರ ದೃಢನಿಶ್ಚಯ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಚಾತುರ್ಯವು "ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ" ದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪಟೇಲ್ರ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಏಕತೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೇ, ರೈತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪರ ಹೋರಾಡಿ, ಖೇಡಾ, ಬರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ರೈತರ ಸಬಲೀಕರಣದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವುದು ಇಂದು "ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ"ದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ.

ಜೊತೆಗೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಬೆಂಬಲಿಗರಾಗಿದ್ದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ, ಮದ್ಯಪಾನ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಹಿಂಸಾಚಾರಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದರು. ಇವುಗಳು ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನವಿಲ್ಲದ ಹೊರತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಅವರು ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನ ಮೇಯರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಗೈದಿದ್ದಾರೆ. ವಿ.ಎಸ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ

ಮೂಲಕ ಬಲಿಷ್ಠ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, 2047ರ ವಿಕಸಿತ ಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಸರ್ದಾರರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು ಇಂದಿನ ಯುವಕರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ದೃಢತೆ, ಶ್ರಮ, ದೇಶಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು "ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ 2047" ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು, ಅಧಿಕಾರದ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಸ್ಥಾಪಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ "ಏಕತಾ ಪ್ರತಿಮೆ" ಯು ಅವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದು, "ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ"ದ ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರೆರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ರವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಏಕತೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಬಲಿಷ್ಠ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದರೋದಿಗೆ "ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ 2047" ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪರಿಚಯ

1. ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ 2047

2. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆ (ಓಚಿಣುಂಟಿಚಿಟ ಖಿಟಿಣಜಂಡಿಚಿಣುಂಟಿ)

3. ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಏಕೀಕರಣ

4. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸೇವೆಗಳು (ಖಂಖ, ಖಕಖ)

5. ಸುಭದ್ರ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

6. ರೈತರ ಸಬಲೀಕರಣ, ಖೇಡಾ ಮತ್ತು ಬರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ

7. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಮದ್ಯನಿಷೇಧ

8. ರಾಜಕೀಯ ಚಾತುರ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವ

9. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣ

10. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ವಿಧಾನಶಾಸ್ತ್ರ :

ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದ್ದು, ಲೇಖನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಗ್ರಂಥಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಣಿಬೆನ್ ಪಟೇಲ್ರವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ "ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಲೇಖನಗಳು" (1969) ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆಧಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಲೇಖನವು ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದು, ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವರ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದ್ದು ವಿಕಸಿತ ಭಾರತದ ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಲ್ಲದೆ ಇಂದಿನ ಭಾರತದ ರೂಪವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ಅವರು ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿರುವರು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ:

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ರವರು 1875 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31ರಂದು ಗುಜರಾತ್‌ನ ನಡ್ಯಾಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಝುವೇರಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್, ಇವರು ರೈತನಾಗಿದ್ದು, ತಾಯಿ ಲಾಡ್ಬಾ ಪಟೇಲ್‌ರವರು. ಇವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದು ಪಟೇಲರ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ದಾರರು ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದವರು. ಆರಂಭಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೆಟ್ಲಾಡ್ ಮತ್ತು ನಡ್ಯಾಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ, 1897ರಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ನಂತರ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಪದವಿಯನ್ನು ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಬಂದ ಪಟೇಲರು ಗೋದ್ರಾ, ಬೋರ್ಸಾದ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಕೀಲರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿ ವಕೀಲರಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡರು. ತಾವು ವಕೀಲರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ 1917ರಲ್ಲಿ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನಿಟೇಶನ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದರು. ನಂತರ 1924ರಿಂದ 1928ರವರೆಗೆ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನ ನಗರಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುವರು.

ನಂತರದಲ್ಲಿ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಗೃಹ ಸಚಿವರೂ ಮತ್ತು ಉಪ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಯೂ 562ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿ, ಭಾರತ ದೇಶದ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಅಖಂಡತೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಭಾರತವನ್ನು ಏಕಗೊಳಿಸಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಚಾತುರ್ಯ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳು ವಿಕಸಿತ ಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿವೆ.

ಸುಭದ್ರ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಲು ಸರ್ದಾರರ ಕೊಡುಗೆ:

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸೇವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾತೃ:

ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ರವರು ಭಾರತೀಯ ಆಡಳಿತ ಸೇವೆ (ಐಂಖ) ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸೇವೆ (ಐಕಖ)ಗಳಂತಹ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಲಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೇವೆಗಳು ದೇಶದ ಆಡಳಿತದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದ್ದು, ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಆಡಳಿತವು "ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ" ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ:

ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಬಹಳ ಸವಾಲಿನ ಕಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದವರು ಪಟೇಲರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತ–ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ವಿಭಜನೆಯ ನಂತರ ಉಂಟಾದ ವಲಸೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದರು.

ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ:

ರೈತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸರ್ದಾರರು:

ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಖೇಡಾ, ಬೋರ್ಸಾದ್ ಮತ್ತು ಬರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿ, ಇದರ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಸಬಲೀಕರಣದತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಲವು ನೀಡಿದರು. ಇದು "ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ"ಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ದಾರರ ಪಾತ್ರ:

ಪಟೇಲರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ವಿರುದ್ದ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರು. ಜಾತಿ ಭೇದಭಾವವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿದರು ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನ ಮತ್ತು ಅನೈತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು ಹಾಗೂ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸರಳ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿ, ಬಡವರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮಾನತೆ, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿ, ಇಂದಿನ ವಿಕಸಿತ ಭಾರತವನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸಲು ಬೇಕಾದ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವರು.

ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆಗಳು:

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವರು.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರಿಗೆ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯ ಶಿಲ್ಪಿ" ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಖೇಡಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ (1918):

ಗುಜರಾತ್‌ನ ಖೇಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ವಿಧಿಸಿದ ಅಧಿಕ ಸುಂಕ ನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ರೈತರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರು. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಯಶಸ್ಸು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು.

ಇದರ ಮೂಲಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಾಟಗಾರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದರು.

ಬಾರ್ದೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ (1928):

ಬರ್ದೋಲಿ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಸುಮಾರು 22%ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ರೈತರು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದೇ ರೈತರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ರೈತರು ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟದ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಯಶಸ್ಸಿನ ನಂತರ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಅವರಿಗೆ "ಸರ್ದಾರ್" ಎಂಬ ಬಿರುದು ನೀಡಿದರು.

ಅಹಮದಾಬಾದ್ ನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪಟೇಲರ ಕೊಡುಗೆ:

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಅಹಮದಾಬಾದ್ ನಗರದ ಮೇಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಆ ನಗರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ಅವರ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರು.

- ನಗರದಲ್ಲಿನ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದರು. ಕಸದ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಿದರು.

- ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಗಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲು ಹಾಸುವ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅಶುದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರು.

- ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಶುದ್ಧ ನೀರು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು ಹಾಗೂ ನಗರದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಗಲಗೊಳಿಸಿ ಸಂಚಾರ ಸುಗಮವಾಗುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರು.
- ಹಳೆಯ ನಗರದ ಬಾಗಿಲುಗಳ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು.
- ನಗರದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಎಲಿಸ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್, ಕಂಕಾರಿಯಾ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿದರು.
- ವಿ.ಎಸ್. (ವಾದಿಲಾಲ್ ಸಾರಾಬಾಯಿ) ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರು.

ಹೀಗೆ, ನಗರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಜನಪರವಾಗಿ ನಡೆಸಿ, ಅಹಮದಾಬಾದ್ ನಗರವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ನಗರವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದರು.

ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಏಕೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಪಾತ್ರ:

ಭಾರತವು 1947ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 562ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಅಸ್ಥಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಡಳಿತ ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರದಿದ್ದರೆ ದೇಶವು ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಈ ಸವಾಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದರು. ಗೃಹ ಸಚಿವರಾಗಿ ಮತ್ತು ಉಪ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು, ವಿ.ಪಿ. ಮೆನನ್ ಅವರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಆಡಳಿತಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮ, ದಾನ, ದಂಡ, ಭೇದ ಎಂಬ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ವಿಲೀನ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಸರ್ದಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮನವೊಲಿಕೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡವು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದವು. ಅವುಗಳು,

- ಜುನಾಗಡ ಸಂಸ್ಥಾನ: ಮುಸ್ಲಿಂ ಆಡಳಿತಗಾರ ಇದ್ದರೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿದ್ದು, ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರು.
- ಹೈದರಾಬಾದ್: ನಿಜಾಮರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ, "ಪೊಲಿಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ" ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
- ಕಾಶ್ಮೀರ: ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ದಾಳಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆದಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಮಹಾರಾಜ ಹರಿಸಿಂಗ್ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮತ್ತು ದೃಢ ನಾಯಕತ್ವದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಭಾರತ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಏಕತೆಯು ಉಳಿದು ಒಂದು ಬಲವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಈ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರನ್ನು "ಭಾರತದ ಉಕ್ಕಿನ ಮನುಷ್ಯ" ಹಾಗೂ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯ ಶಿಲ್ಪಿ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟೇಲರ ಈ ಏಕೀಕರಣ ನೀತಿಯು ಇಂದಿನ ವಿಕಸಿತ ಭಾರತವನ್ನು ಕಾಣಲು ನೆರವಾಗಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಬಡವರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರ ಸಂದೇಶ:

ಬಾಔಬೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರವು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ನಂತರ "ಮದ್ಯನಿಷೇಧ ಯಜ್ಞ"ವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು. ಇದು ಕೇವಲ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿರ್ಧಾರವಲ್ಲ, ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕೆಲವರು ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಆಧುನಿಕತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದು, ಮದ್ಯ ನಿಷೇಧವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಮದ್ಯನಿಷೇಧದ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದ ಇದೇ ಸಮೂಹವು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿದರು.

ಮದ್ಯನಿಷೇಧದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಇಳಿಕೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ, ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಸಮಾಜದ ಹಿತವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಅವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದರು. ಮದ್ಯಪಾನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅನೇಕ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿವೆ, ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಕುಗ್ಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ಮದ್ಯನಿಷೇಧವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ, ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತಿನ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಉತ್ತಮ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಬಾಂಬೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ, ಮದ್ಯನಿಷೇಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

"ಹೊಸ ಸಂಕಲ್ಪಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರು":

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಈ ಸಂದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಅದು ಅನೇಕ ತ್ಯಾಗಗಳ ಫಲವಾಗಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ದೇಶಭಕ್ತರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ ಕಾರಣವೇ ನಾವು ಇಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಅವರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅಹಿಂಸಾ ಮತ್ತು ಸತ್ಯದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟದಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತ ತಕ್ಷಣವೇ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಗುರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಬಾಕಿಯಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ನಮಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ—ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಅದು ನಮ್ಮದೇ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು ದೊರಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಪಡೆಯಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಜೊತೆಗೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಸಹ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ದೇಶದ ಒಳಗಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ನಾವು ಸದಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನ ಸಹಕಾರ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥ, ದ್ವೇಷ, ಜಾತಿ–ಧರ್ಮ ಭೇದಭಾವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಕರೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅವರು ಎಚ್ಚರಿಸಿರು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಈ ಸಂದೇಶವು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಕರೆಯಾಗಿದೆ—ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಚರಿಸದೆ, ದೇಶಸೇವೆಗೆ ಹೊಸ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಂಡು ದೇಶದ ಏಕತೆ, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗಿರಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜವಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಮಾರೋಪ (ಅಔಓಅಐಗಖಚಔಓ):

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು ಭಾರತದ ಏಕತೆ, ಆಡಳಿತದ ಬಲ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿವೆ. ಅವರು ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಏಕೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಭೌಗೋಳಿಕ ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದಾಗಿಸಿದವರಲ್ಲ, ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನತೆ, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದ ಮಹಾನ್ ನಾಯಕರು. ಅವರ ದೃಢನಿಶ್ಚಯ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಿಂತನೆ, ದೇಶಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಇಂದಿನ ಯುವಜನತೆಗೆ ದೀಪಸ್ತಂಭದಂತಿವೆ. ಅವರು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದ ಏಕತೆ, ಶಿಸ್ತು, ಸೇವಾಭಾವ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಗುಣಗಳು "ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ 2047" ಸಾಧಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ.

ಇಂದಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಷ್ಟೇ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಸಮಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧ್ಯ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ದೇಶದ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಅವರ ಕನಸಿನ ಬಲಿಷ್ಠ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯ ಭಾರತವನ್ನು ನಾವು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಇದೇ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ನಿಜವಾದ ಗೌರವವೂ ಆಗಿದೆ.

ಉಲ್ಲೇಖಗಳು (ಖಇಇಖಇಓಅಇ)

1. ಪಟೇಲ್, ಮಣಿ ಬೆನ್ (ಸಂಪಾ.). (1969). ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಲೇಖನಗಳು. ನವಜೀವನ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಅಹಮದಾಬಾದ್. (ಗುಜರಾತಿ)
2. ಪಟೇಲ್, ರವಜೀಭಾಯಿ. (1963). ಹಿಂದ್‌ನೋ ಸರ್ದಾರ್ (ಭಾರತದ ಸರ್ದಾರ್). ನವಜೀವನ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಅಹಮದಾಬಾದ್. (ಗುಜರಾತಿ)
3. ಪಟೇಲ್, ರವಜೀಭಾಯಿ. (2013). ಹಿಂದ್‌ನೋ ಸರ್ದಾರ್ (ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಆವೃತ್ತಿ). ಸ್ಟ್ಯಾಚ್ಯೂ ಆಫ್ ಯೂನಿಟಿ, ನವಜೀವನ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಅಹಮದಾಬಾದ್. (ಗುಜರಾತಿ)
4. ಶಾ, ಘನಶ್ಯಾಮ. (1983). ಸರ್ದಾರ್ ಎಂದರೆ ಸರ್ದಾರ್ . ಆರ್.ಆರ್. ಶೇಠ್ & ಕಂಪನಿ, ಅಹಮದಾಬಾದ್. (ಗುಜರಾತಿ)
5. ಶುಕ್ಲ, ಜಯಕುಮಾರ್. (1989). ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಲೀನ (ಆಝು ಖಚಿರಿಧಿಿಟಿ ಗಿಟುಟಿಇಚಡಿಚಟಿ). ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಂಥ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿ, ಅಹಮದಾಬಾದ್. (ಗುಜರಾತಿ)
6. ಗುಹಾ, ರಾಮಚಂದ್ರ. (2025). ಗಾಂಧೀ ನಂತರದ ಭಾರತ ಸಾರ್ಥಕ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಅಹಮದಾಬಾದ್. (ಗುಜರಾತಿ)